

Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta: En mötesplats för kvinnor i Tensta

Kort sammanfattning

Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta (KITH) är en mångetnisk förening som bildades 1997. Bland annat har KITHs ryggrad sedan starten varit den mycket uppskattade kursverksamheten för kvinnor i lokalsamhället.

På senare tid har vi på KITH uppmärksammat ett ökat behov i området av trygga mötesplatser för kvinnor där de kan delta i meningsfulla aktiviteter utifrån sina egna förutsättningar och behov. **KITH vill möta upp detta behov**, men har i dagslägen inte möjlighet att göra det i den form och omfattning som efterfrågas.

Men med utgångspunkt i det ökade behovet ansöker vi nu om ett fördjupat samarbete med stadsdelen med syfte att just utveckla en mer omfattande mötesplats för lokalsamhället där kvinnor från alla kulturer och i alla åldrar kan komma samman, delta i aktiviteter, dela information, bygga nätverk och vänskapsrelationer och inte minst ge varandra stöd. Vi ser denna form av mötesplats som central i skapandet av samhörighet mellan kvinnor med olika bakgrund, med en gemensam önskan att bygga jämlika och trygga platser. I förlängningen kommer detta hela stadsdelen till godo eftersom många kvinnor står för kontinuitet och trygghet i förhållande till andra grupper.

En viktig målgrupp för KITHs verksamhet har sedan starten varit kvinnor som av olika skäl lever isolerat och inte har möjlighet att nyttja andra plattformar och aktiviteter lokalsamhället erbjuder. KITH har varit framgångsrika med att nå ut till dessa kvinnor, och idag finns det stort behov av att utöka just den delen av verksamheten.

En del av den föreslagna mötesplats sker i samarbete med Tensta Konsthall som ordnar Kvinnocafé 3 dagar i veckan. (se nedan för mer information)

Som en del av IOP ansöker vi om grundläggande kostnader för:

- Lokalhyra
- Administrativ personal
- Programkostnader
- Kvinnocafé på Tensta Konsthall

Bakgrund

1997 bildades Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta (KITH) inom ramen för ytterstadssatsningen och i samarbete med en grupp kvinnor boende i området. Det fanns då ett behov av en plats där vi kunde mötas, ta del av information, lära oss svenska men också bryta den isolering många av kvinnorna upplevde vid denna tid. KITH kunde förutom en mötesplats även erbjuda ett stort utbud av kurser, rådgivning och även barnpassning.

Idag är KITH en mångetnisk förening med ca 260 medlemmar från ett stort antal olika länder, bakgrunder och religioner. I alla år har vår självklara värdegrund varit att alla kvinnor ska vara välkomna oavsett bakgrund, kultur, etnicitet, ålder, klass eller politisk övertygelse.

Den här tväretniska karaktären är unik i Tensta vars civilsamhälle annars kännetecknas av etnisk organisering som ibland kan fungera isolerande.

Det är främst en plats för kvinnor, men även män är välkomna till vissa aktiviteter. Bland annat finns det manliga deltagare i de språkkurser som ges till nyanlända, och även några av de som undervisar är män. KITH erbjuder fortfarande kurser i svenska, engelska, arabiska, data och lättare handarbete. Några gånger per år organiserar vi även dagsutflykter.

Vi har under åren haft specifikt fokus på föräldrar som behöver råd och hjälp med deras barn. Som en del av detta har vi haft återkommande föreläsningar och seminarier om barnuppfostran. Vi har även i enskilda samtal kunnat stötta kvinnor som har problem med antingen sina barn, eller som själva är utsatta för våld. Vi har jobbat mycket med att ge råd och information om kvinnors rättigheter i samhället. Genom denna personlig kontakt har vi hjälpt och slussat kvinnor vidare till institutioner där de kunnat få professionell hjälp. Flera gånger har vi bjudit in jurister som informerat oss om juridiska möjligheter. Eftersom många kvinnor inte talar svenska har vi hjälpt till att översätta till det språk som behövs. På KITH talar vi många olika språk, bland annat svenska, turkiska, arabiska, spanska, kurdiska, rumänska, finska, engelska med mera. Med utgångspunkt att Tensta är utsatt för mycket våld och kriminalitet, vilket vi ser som ett större strukturellt samhällsproblem, har vår insats varit av största betydelse för de kvinnor som vänt sig till oss.

Fortfarande är KITH en plats där kvinnor kan få visst stöd och råd i frågor som berör deras liv i Tensta, men en på grund av begränsade ekonomi, personal och utrymme (all verksamhet drivs just nu helt ideellt) kan vi inte skapa förutsättningar för kvinnors organisering eller erbjuda det stöd i den omfattning som vi önskar och som det finns behov av.

Idag finns det väldigt få organiserade mötesplatser i Tensta som specifikt riktar sig till vuxna kvinnor. Med den senaste samhällsutvecklingen med många nyanlända har vi dock erfarit att behovet är större än någonsin av en sådan mötesplats som organiserar och erbjuder kvinnor möjlighet att möta andra kvinnor som är eller har varit i samma situation för att utbyta kunskaper, få information, rådgivning, gå kurser, lära sig svenska och inte minst själva kunna initiera och delta i olika aktiviteter.

Lite förenklat kan en säga att KITH omfattar fyra grupper av kvinnor:

1. Kvinnor som varit i Sverige under lång tid men som av olika anledningar inte längre kan arbeta (pga sjukdom, arbetslöshet eller för att de gått i pension) För dessa kvinnor är KITH en mycket viktig plats där de kan möta andra kvinnor och vara engagerade i olika aktiviteter, och därmed bryta hemmets isolering.
2. Kvinnor som av olika anledningar har inlärningssvårigheter eller av andra skäl inte kan delta i SFI eller arbetslivsorienterade kurser.
3. Nyanlända som ännu inte fått asyl eller tillfälligt visum.
4. Kvinnor som kämpar för kvinnors rättigheter och röst i samhället.

En mycket viktig princip för KITH är just mötet mellan olika kvinnogrupper, och inte minst delandet av kunskaper och erfarenheter. Det centrala är att alla som besöker KITH ska känna sig trygga och att platsen genomsyras av jämlikhet och deltagande med utgångspunkt

i sina egna förutsättningar. Det som utmärker KITH specifikt är att det drivs av kvinnor för kvinnor med syfte att hjälpa kvinnor att skaffa de förutsättningar som behövs för att organisera sig. Ytterligare utmärkande för KITH är att många av de kvinnor som driver centret är eller har varit i samma situation som de kvinnor som får ta plats hos oss.

Mötesplatsen

Vi vill att KITH ska vara en självklar plats för kvinnor som redan bor eller nyss flyttat till området. Hit ska de kunna komma för att få stöd, information, delta i aktiviteter, få ny kunskap, lära sig språk, äta gemensamma måltider, bygga nya nätverk och även ta initiativ till egna projekt. Det är viktigt att mötesplatsen är en trygg plats där kvinnor kan delta med utgångspunkt i sina egna förutsättningar, och där de kan möta kvinnor med olika erfarenheter.

Vi vill redan här betona att vi vill fortsätta vara ett viktigt stöd till isolerade och våldsutsatta kvinnor, och kvinnor som av olika anledningar inte kan delta i andra aktiviteter som erbjuds i stadsdelen.

För att kunna uppnå detta arbetar vi aktivt för att mötesplatsen inom snar framtid ska omfatta följande delar:

a. En plats där kvinnor kan mötas förutsättningslöst:

Mötesplatsen bör vara en varm och inkluderande miljö (både vad gäller rum och atmosfär) dit kvinnorna alltid känner sig välkomna under ordinarie öppettider, oavsett om det pågår aktiviteter eller ej. Det ska vara en miljö som upplevs som trygg och där alla kan vara med att utforma platsen efter sina behov och möjligheter. Här ska de kunna sitta ner för informella samtal, för att läsa en bok, för att få stöd, men också för att spontant kunna ta initiativ till nya aktiviteter och projekt.

b. Kurserna:

Sedan starten 1997 erbjuder vi olika kurser som har som syfte att ge det stöd och skapa förutsättningar för kvinnors deltagande i samhället. Kursutbudet förändras med våra medlemmars behov. Vi har dock under alla år erbjudit kurser i svenska (nybörjare och fortsättning), och engelska, och även kurs för analfabeter. Vi kommer även fortsätta erbjuda språkkurser och hoppas även kunna utöka med andra kurser som efterfrågas. Här använder vi både den kompetens som redan finns på KITH och tar in personer med specialkompetens. Språkkurserna sker i samarbete med ABF.

De flesta som deltar i våra kurser är kvinnor som av olika anledningar inte har möjlighet att ta del av kurser som ges inom ramen för SFI eller studieförbunden. Vi erbjuder därför kurser som är anpassade till kvinnornas förutsättningar, möjligheter och behov. Detta gör att vi fyller ett viktigt behov i stadsdelen.

c. Seminarier, workshops och föreläsningar i ämnen som kvinnorna efterfrågar:

1-3 gånger i månaden önskar vi organisera seminarier och workshops med fokus på frågor och ämnen som efterfrågas av kvinnorna som använder sig av mötesplatsen. Med den nya mötesplatsen har vi som syfte att utöka antalet öppna seminarier.

För oss är det viktigt att programverksamheten utvecklas i nära samarbete med de som använder sig av KITH. Det vill säga, det specifika innehållet i seminarierna, workshops och föreläsningar planeras utifrån de behov som kvinnorna har. Detta är centralt och skiljer sig från andra organisationer och institutioner som erbjuder ett program bestämt på förhand. KITH erbjuder plats, ramverk, struktur och finansiering, medan det är deltagarna själva som diskuterar fram innehåll och form. Det kan även ges seminarier och workshop på olika språk, allt efter behov och efterfrågan. För att möjliggöra detta planerar vi att ha en aktiv programgrupp som tillsammans beslutar om programpunkterna. I programgruppen ingår även representanter för k.ö.k - som är ett feministisk plattform indockad i KITH, och som har stor vana av att organisera just seminarier, workshops och föreläsningar . (se nedan för mer information om k.ö.k)

d. Vardagsstöd kvinna till kvinna:

Som en del av mötesplatsen vill vi upprätta en form av vardagsstöd där kvinnor kan få information, stöd och råd om saker som berör specifikt kvinnor i deras vardag, såsom hälsa, boende, barnpassning, kontakt med myndigheter, enklare byråkratiska och administrativa ärenden etc. Vi avser även att regelbundet bjuda in experter som kan ge mer specialiserad information och vägledning; till exempel jurister med fokus på familjerätt och asylrätt, sjuksköterskor, psykologer, studievägledare etc, men även kvinnor som i egenskap av privatpersoner har annan värdefull erfarenhet.

e. Informella kökssamtal:

1-2 gånger i veckan vill vi erbjuda gemensamma enkla måltider. I köket, genom informella samtal bygger och förstärker vi relationer och nätverk. Övriga dagar kommer det alltid finnas möjlighet för deltagarna att dricka te/kaffe och ha informella samtal under avslappnade och trygga former.

Det informella är en viktig del av mötesplatsen, eftersom det är i dessa samtal många viktiga diskussioner och utbyten äger rum, och där vi kan mötas bortom kultur, språk, etnicitet och klass. Köket är förutom en plats där vi äter tillsammans med andra ord också en viktig mötesplats för informellt kunskapsutbyte.

f. Barnrum:

Vi vill också kunna erbjuda plats och aktiviteter för de barn som följer med sina mammor. Flera kvinnor har av olika anledningar inte förskoleplats till sina barn, eller kommer till KITH när förskolan är stängd. För att de ska kunna möta andra kvinnor och kunna ta del av de aktiviteter som KITH erbjuder är det viktigt att barnen kan erbjudas en plats där de kan leka och träffa andra barn. Detta fanns när kvinnocenter startade och var mycket uppskattat. Vi har under åren sett ett fortsatt stort behov av just detta..

g. Samarbete med Tensta Konsthall – Kvinnocafé

Tre gånger i veckan förläggs mötesplatsen på Tensta Konsthall som organiserar kvinnocafé.

Sedan våren 2016 möts kvinnor från Järvaområdet på Tensta konsthall för att arbeta med olika typer av textila hantverk och slöjd. Från början samlades kvinnorna en gång i veckan men efter deras egna önskemål äger Kvinnocaféet nu rum tre gånger i veckan: tisdag, torsdag och lördag eftermiddag. Vanligtvis är det 10-20 kvinnor som deltar vid varje enskilt tillfälle. Genom det gemensamma handarbetet möjliggörs ett tryggt rum där samtalet och

utbytet av erfarenheter står i centrum. Det hantverkskunnande som kvinnorna i gruppen redan besitter plockas upp och lärarrollen alternerar. På så sätt delas kunskap kring tekniker som smycketillverkning, stickning och virkning.

Pedagoger från ideella organisationer som Hemslojden har bjudits in för att förmedla kunskap och utöka kvinnornas kontaktytor. Kvinnocaféet är en förtrolig mötesplats fri från krav, kostnader och kommersiella intressen. Sådana rum där kvinnor villkorslöst kan ta plats saknas generellt i stadsbilden och är en viktig grund i civilsamhället. En gång i månaden gör Kvinnocaféet utflykt till Stockholms innerstad och andra platser för att titta på och lära sig mer om textil och textilt arbete. Utöver att gå till tyg- och garnaffärer handlar det om besök på museer som Nordiska museet, Historiska museet och Moderna museet och andra institutioner och organisationer med textila inslag, t ex Konstfack och Spånga Fornminnes och Hembygdsgille.

Lokaler och praktiska saker:

Vi avser låta mötesplatsen utvecklas i våra befintliga lokaler på Glömminge gränd 31. Men för att på längre sikt kunna tillgodose behovet av den mötesplats vi beskrivit ovan behöver vi mer funktionella lokaler. De rum vi har tillgång till just nu används som klassrum, systuga, kök och ett mindre kontor. Med en lokal med en annan plan kan vi skapa rum som kan härbärgera de olika aktiviteter vi planerar. Utöver rum som möjliggör parallella kurser, behöver vi även ett flexibelt rum för diskussioner, seminarier, föreläsningar, workshops och även en plats dit kvinnor kan gå för att läsa, lyssna, tänka och umgås med andra kvinnor utanför hemmet

Vi har påbörjat sökandet efter en mer anpassad lokal.

Förstudie

Redan nu gör vi en form av förstudie för hur en sådan mötesplats kan utvecklas. Det sker i samarbete med konstinitiativet k.ö.k* som initierats av Petra Bauer (konstnär och professor i fri konst på Kungliga Konsthögskolan) och Jenny Richards (intendent på Marabouparken, Sundbyberg). Tillsammans med k.ö.k har vi skapat en tillfällig mötesplats som äger rum varannan måndag, och en söndag i månaden. Varannan måndag erbjuder vi ett program där det ingår en diskussionsgrupp, gemensam lunch och filmvisning. En söndag i månaden bjuder vi in till publika samtal. Detta initiativ är uppskattat och många kvinnor samlas kring de olika aktiviteterna. Vi vill nu vidareutveckla denna modell, och låta den ta plats i vår dagliga verksamhet.

* K.ö.k – kvinnor önskar kollektivitet – är en feministisk plattform som undersöker kvinnors organisering i vardagen. Plattformen omfattar samtal, filmvisningar, workshops, gemensamma måltider och publika seminarier. K.ö.k initierades av Petra Bauer, konstnär och professor i konst på Kungl. Konsthögskolan och Jenny Richards, intendent på Marabouparken. K.ö.k sker i nära samarbete med Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta.

Övergripande behov:

På längre sikt hoppas vi kunna fylla följande behov:

2 deltidanställda:

1. Administrativ personal som kan tala minst ett språk utöver svenska och engelska, 20h/v.
2. Verksamhetsansvarig (tillsammans med Kvinnocenter och k.ö.k) som kan tala minst ett språk utöver svenska och engelska, 20h/v.

Lokalhyra - Kvinnocenter hyr just nu (via stadsdelen) en lokal vid Glömmingegränd 31. För att kunna utveckla en mötesplats för kvinnor skulle vi behöva lokaler som har en annan planlösning, ett större kök och som är anpassade till personer med funktionsnedsättning. Vi har därför påbörjat letandet efter mer anpassade lokaler.

Kostnad för inredning: en engångssumma för att vi ska kunna skapa en lämplig miljö för mötesplatsen (möbler, gardiner, vissa enklare leksaker)

Programkostnader – för att kunna organisera seminarier, workshops, och aktiviteter.

Kostnad för kursverksamhet.

Samarbete med stadsdelen, IOP

Som en del av samarbetet med stadsdelen ansöker vi om vissa viktiga grundläggande kostnader för att kunna skapa och initera mötesplatsen:

Lokalhyra för expanderade lokaler – ca 190.000 kr/år Hyran är i dagsläge 88.000kr. Vi beräknar att flytt till en större mer anpassad lokal kommer innebära en högre hyra. Vi beräknar det dubbla.

Programkostnad – 50.000/år (i denna summa ingår grundläggande kostnader för seminarier, workshops och kursverksamhet)

Administrativ personal ca 10-14h/vecka – ca 100.000 kr/år (inkl soc. avgifter), med uppehåll för sommaren då KITH är stängt.

Tensta konsthall Kvinnocafé – 25.000 kr/år

Totalt stöd sökt inom ramen för IOP från Stadsdelen: 365.000kr/år

Nuvarande stöd

Just nu har vi ett smärre föreningsbidrag från stadsdelen som betalar våra hyreskostnader, dvs 88.000/år

Vi har ett visst stöd från arbetsförmedlingen som täcker personal som ansvarar för kök och vård av lokalerna.

Alla andra arbetsinsatser och aktiviteter sker ideellt.

Ytterligare stöd

Vi avser även att ansöka om ytterligare stöd från Allmänna Arvsfonden och Ungdomsstyrelsen för att finansiera övriga kostnader i vår nya mötesplats.

Övrig information

I det bifogade dokumentet har vi listat även övriga budgetposter som vi avser söka medel för, och är således den totala finansiering vi strävar efter.

Den sökta summan från stadsdelen är det basbelopp vi behöver för att kunna initiera och driva den föreslagna mötesplatsen på ett hållbart sätt.

En del av mötesplatsens kostnader sker i samarbete med k.ö.k som är en parallell institution med egen finansiering.

Med vänliga hälsningar
Kvinnocenter i Tensta-hjulsta